

Statsforvalterens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for
Granasnekollen, Larvik

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Juni 2025

Innhold

1.	FORSLAG.....	3
1.1	Hjemmelsgrunnlag	3
1.2	Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	3
1.3	Andre interesser.....	5
1.4	Planstatus.....	5
2.	SAKSBEHANDLING.....	5
2.1	Saksbehandlingsprosesser	5
2.2	Forholdet til utredningsinstruksen	6
2.3	Forvaltningsmyndighet	6
3.	VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	6
3.1	Navn	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3.2	Avgrensing.....	6
3.3	Verneforskriften.....	6
4.	FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	7
4.1	Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser	7
4.2	Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	7
4.3	Avveiling skogvern - skogbruk.....	7
4.4	Forvaltningsmyndighet	8
5.	Beskrivelse av området med merknader	8
	Granasnekollen, Larvik kommune	8

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tilrår vern av Granasnekollen naturreservat i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Granasnekollen er et nytt naturreservat.

Tilrådingen omfatter 359 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 359 dekar, og av dette er 359 dekar produktiv skog. (Skogdataene er hentet inn fra Viken Skog).

Området som foreslås vernet er:

1. Granasnekollen i Larvik kommune, Vestfold fylke

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservat skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene

a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap)

b (arter og genetisk mangfold)

c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter).

Verneområdene skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner.
- Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.
- Ingen trua arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til trua og nær trua arter og naturtyper skal bedres.

Opprettelse av verneområdene bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne disse naturområdene mot ulike typer inngrep, gir verneområdene også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Områdene vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer naturtyper og nær truede og truede arter.

Vern av området bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Det foreslåtte verneområdet har stor variasjon og rikt artsmangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av artsmangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir. Vern av området vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er lavlandsbarskog, men det er også større partier med edellauvskog.

I denne verneplanen er verneverdiene for området blant annet knyttet til de rødlistede naturtypene frisk, rik edelløvskog og rik gransumpskog, som vil bidra til å fylle mangler i vernet. Samtidig vil området bidra til å bevare nær truede og truede arter.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslaget er innhentet fra:

Naturbase: <http://naturbase.no/>

Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Skoganalyse: <https://skoganalyse.miljodirektoratet.no/>

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er hogst og ulike typer utbygginger samt eventuelt mineralutvinning. Vern av det foreslåtte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av naturtyper og levesteder for truede arter, og reduserer dermed den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringer betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel ikke vesentlige inngrep i området.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av Granasnekollen naturreservat i kapittel 5.

Dersom området ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Andre interesser

Kraft og energi:

Lede AS har områdekonsesjon i Larvik kommune, med elektriske anlegg nær verneområdet. Avstanden til etablerte nettanlegg anses som tilstrekkelig, og det foreligger ingen planer om utvikling av anlegg innenfor eller nær det foreslåtte verneområdet.

Mineraler:

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) har påpekt at verneområdet berører undersøkelsesrettigheter tilhørende REE Mining AS og Fritzøe skoger AS, og at dersom det ikke innhentes nødvendig informasjon fra rettighetshavere, vil DMF fraråde at det blir gått videre med verneforslaget.

NGU uttaler at det ikke er kjente mineralressursforekomster innenfor det foreslåtte verneområdet, men like utenfor. De har undersøkt trafyttske ganger som går delvis under det foreslåtte verneområdet, der det kan være mulig at det finnes ukjente mineraliseringer. Disse gangene har blitt prøvetatt, og Statsforvalteren har fått tilbakemelding om det er negative funn av mineralet Nb (Niobium).

Fritzøe Skoger AS har uttalt at de har sett på saken og forekomstene av mineraler på Sæteråsen skal ifølge deres geolog ikke berøre dette skogarealet.

REE Mining AS skriver i deres uttalelse at de er i ferd med å prøveta området for eventuelle mineralressurser og forventer nærmere svar på dette i løpet av 2025.

Stier:

Det går enkelte stier i området som er avmerket i forslaget til vernekart.

Skogsbilvei og traktorvei:

Det går enkelte traktorveier i området, som er avmerket i forslaget til vernekart.

Andre interesser:

Statsforvalteren anser interesser knyttet til friluftsliv og jakt som de største interessene innenfor området. Disse interessene vil bli ivaretatt gjennom et varig vern av området, og gjennom verneforskriften.

1.4 Planstatus

Arealet i dette verneforslaget er avsatt som LNFR-område i Larvik kommune sin arealplan.

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

Navn	Tilbud	Oppstart	Høring
Granasnekollen	21.9.2021	13.12.2023	09.10.2024

Tilbud om vern kom fra en privat grunneier den 21.9 2021 via Viken Skog. Området er kartlagt etter ny metodikk av Biofokus i 2022. Etter kartlegging ble det gjort enkelte endringer i avgrensning for å unngå yngre, plantet skog og legge til mer eldre granskog på høy bonitet. Endringene ble gjort i samråd med Miljødirektoratet og grunneier, og lå inne ved oppstart. Frist for uttalelse til høringen var 09.12.2024.

2.2 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslaget på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 5 vurderes samfunnsnyttene av verneforslaget på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 5 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til verneforslaget for Granasnekollen naturreservat fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en vellykket gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er dermed oppfylt.

2.3 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommuner skal gjennom høringsprosessen gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningsmyndighet for nye verneområder i tråd med gjeldene politikk på området. I denne saken er det ikke kommet noe uttalelse fra kommunen på dette. Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1 Avgrensing og vernekart

Det er ikke gjort endringer i avgrensning av området etter høring. Det er lagt inn en eksisterende sti i øst i forslaget til vernekart.

3.2 Verneforskriften

Det er ikke gjort endringer i verneforskriften etter høring, kun en mindre endring av ordlyden i verneformålet.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er i kommunenes arealplaner avsatt til Landbruks-, natur-, friluftsliv- og reindriftsområde (LNFR-område). Kartlegginger av områdets naturverdier er gjennomført som del av verneplanprosessen. Bruksinteresser er klarlagt gjennom høring av verneforslag og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, jordbruk, mineralutvinning, regulering av vassdrag, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Dersom det ved prøvetaking viser seg at det er viktige mineralressurser som bør hensyntas, må dette vurderes i etterkant av tilrådingen. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensning og forskriftsutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vernet vil være positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslaget vil også sikre viktig område for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etablering av verneområder vil være utgifter til forvaltning og skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene. I tillegg vil det kunne være behov for å restaurere natur i deler av området. Basert på nåværende kunnskap om Granasnekollen ser ikke Statsforvalteren behov for verken restaurering eller utarbeidelse av skjøtelsesplan, men det kan ikke utelukkes at det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt som uttak av planta gran.

4.3 Avveining skogvern - skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkingen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger.

I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato.

Området Granasnekollen er tilbudt for frivillig vern av grunneier før 1. februar 2022. Området omfattes derfor ikke av oppdraget fra Klima- og miljødepartementet.

4.4 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har i forbindelse med høringen ikke fått bekreftet om Larvik kommune ønsker forvaltningsmyndighet for naturreservatet. Kommunen har stått på høringslista, og blitt forespurt direkte i høringsdokumentet. Da vi ikke har mottatt noe tilbakemelding fra Larvik kommune, legger Statsforvalteren til grunn at kommunen ikke ønsker forvaltningsmyndighet for området.

5. Beskrivelse av området med merknader

Granasnekollen, Larvik kommune

Totalareal 359 dekar.

Skogareal totalt 359 dekar.

Produktiv skog 359 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Verneformål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a) representerer bestemte typer natur i form av gammel barskog, rik edellauvskog med bøk og eik, og rik sumpskog i lavlandet. Området har skog på høye boniteter med rike vegetasjonstyper
- b) har forekomster av nær trua og trua arter og naturtyper, og har særlig betydning for biologisk mangfold.

Verneverdier

Granasnekollen ligger i sørboreal og boreonemoral vegetasjonssone og har en topografi som er typisk for regionen, med et variert, småkollete landskap. Området består for det meste av lavlandsbarskog, med overvekt av skog på middels og høy bonitet. Det er dominans av fattigere vegetasjon, men med svak lågurt, storbregneskog og lågurtskog i enkelte søkk og skreenter.

I nordøst er det et større parti der middels gammel til gammel, rik bøkeskog er dominerende. Det er også verdier knyttet til gammel eik og dødved av eik i flere områder.

Av truede naturtyper ble frisk rik edellauvskog (NT) funnet flere steder, både som storbregneskog, frisk lågurtbøkeskog og med andre edellauvtrær enn bøk, som eik og osp. Rik gransumpskog (EN) ble også funnet, med store, gamle trær.

Det ble også funnet enkelte rødlistearter som er avhengig av kontinuitet i død ved og gammel skog. Det ble funnet edellundlav (EN) i 2017, og svartsonekjuke (NT) og ruteskorpe (NT) ble funnet av kartlegger. Det ble også registrert funn av ask (EN), alm (EN) og barlind (VU).

Under befaring etter kartlegging ble det i tillegg observert furustokkjuke (NT), svovelkjuke på eik, og lungenever.

Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til høybonitetsskog i lavlandet og biologisk gammel skog i sørboreal vegetasjonssone. Området vil i tillegg bidra til å sikre vern av frisk lågurtbøkeskog som er høyt prioritert regionalt, og av rik gransumpskog som er generelt prioritert i skogvernet.

Verneindeksen for området ga en score på 3,67 etter ny metodikk. Samlet oppnår foreslåtte verneområde regional verdi (**) etter gammel metodikk.

Inngrepsstatus og andre interesser:

Det går enkelte traktorveier og stier inn i området. Statsforvalteren er ikke kjent med at det er andre innretninger eller tekniske inngrep innenfor området. Av andre interesser anser Statsforvalteren friluftsliv, jakt og mineraler som de mest aktuelle.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen for området ble sendt på høring til:

Grunneier, Larvik kommune, Vestfold fylkeskommune, Viken Skog, Fritzøe skoger AS, REE Mining AS, Larvik og Omegn Turistforening, Naturvernforbundet i Larvik, Larvik Botaniske Forening, Larvik og Omegns Jeger- og Fiskerforening, Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold, Naturvernforbundet i Vestfold, Norges jeger og fiskerforbund avd. Vestfold, Birdlife Norge avdeling Vestfold, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Norges vassdrags- og energidirektorat region sør, Skagerak energi AS, Skagerak kraft AS avd Larvik, Vestfold bonde- og småbrukarlag, Norges bondelag avd. Vestfold bondelag, Vestfold sau og geit, AVINOR AS, BANE NOR SF, DEN NORSKE TURISTFORENING, DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING, FORSVARSBYGG, FRILUFTSRÅDENES LANDSFORBUND, KS- kommunesektorens organisasjon, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelse, Norges Handikapforbund, Institutt for biovitenskap, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og fiskerforening, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Birdlife Norge, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk forening, Norskog, VY Norge AS, NTNU, fakultetet for naturvitenskap og Teknologi, NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, SABIMA, Statens kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Vegdirektoratet, WWF-Norge, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Lede AS og DNT Vestfold.

Det har kommet inn åtte høringsuttalelser til verneforslaget. Vi har også tatt med uttalelser til oppstartsmeldingen når vedkommende instans kun har kommet med uttalelse til den og ikke høringen (Landbruksdirektoratet, Språkrådet og Forsvarsbygg).

Landbruksdirektoratet (brev datert 19.12.2023) har ikke kommet med innspill til høringen, men har gitt uttalelse til oppstartsmeldingen. De har gitt noen generelle innspill som omhandler traktorveger og ferdselsveger, og merking og rydding av slike, støler/seterområder, beiting og reindrift. Landbruksdirektoratet skriver videre at de går ut fra at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan.

Språkrådet (brev datert 22.1.2024) har ikke kommet med innspill til høringen, men har gitt uttalelse til oppstartsmeldingen. De mener Granasnekollen naturreservat er et godt dekkende navn for verneområdet.

Forsvarsbygg (brev datert 31.1.2024) har ikke kommet med uttalelse til høringen, men har kommet med følgende uttalelse til oppstartsmeldingen: «Vi viser til varsel om oppstart av verneprosess for 11 skogområder i Vestfold og Telemark.

Det gjelder oppstart av verneprosess for områdene Høggfjell, Tiurkollen, Nesfjellet, Mælestauljuvet, Bjørnøya, Sprena, Granasnekollen og utvidelsen av eksisterende naturreservat for Bratterudskog, Rollagåsen, Fjellstulfjellet og Bandaksliane.

Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte områdene. Vi ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene for de nye områdene.

Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.»

Statnett SF (brev datert 14.10.2024) uttaler at de ikke har noen bemerkninger til skogvern i Granasnekollen.

Lede AS (brev datert 21.10.2024) har gitt uttalelse om at de ikke har eksisterende nettanlegg innenfor det foreslåtte verneområdet, men de har elektriske anlegg i nærheten. Anleggene er ikke etablert i umiddelbar nærhet til området, og avstanden til verneområdet anses som tilstrekkelig. De sier videre at det ikke foreligger planer om utvikling av anlegg nær ved eller innenfor det foreslåtte verneområdet.

«Da Lede AS ikke har eksisterende nettanlegg, eller har konkrete planer om å gjennomføre tiltak, innenfor det foreslåtte verneområdet, har vi ingen bemerkninger til verneplanen for det nye naturreservatet – Granasnekollen naturreservat i Larvik kommune.»

Bane Nor (brev datert 24.10.2024) viser til at verneområdet ikke berører jernbanens interesser, og har derfor ingen merknader.

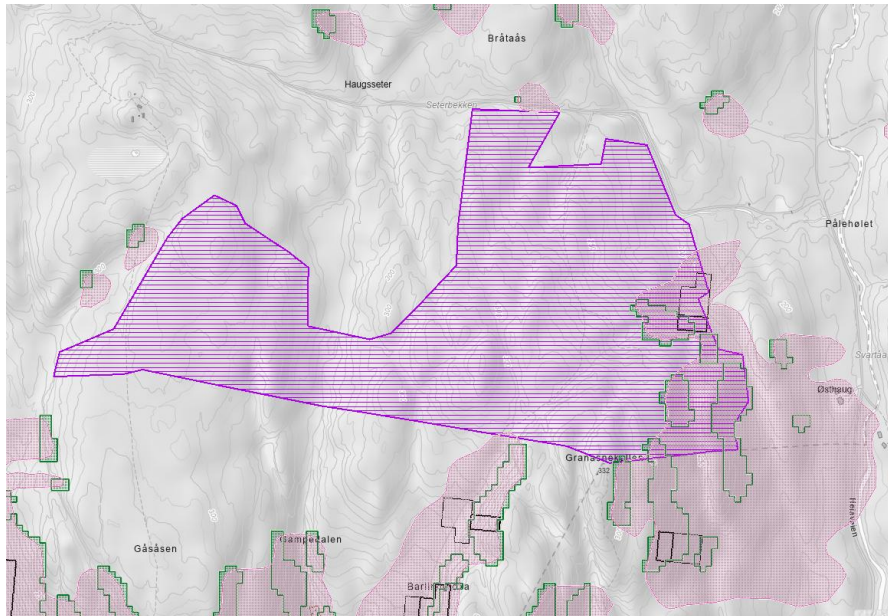
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) (brev datert 18.11.2024) starter med å nevne at de ga uttalelse til melding om verneprosessen den 11.01.2024, der de ba områdekonsesjonærene og nettselskapene uttale seg.

«Vi har mottatt kopi av uttalelsene fra Lede AS og Statnett, og merker oss følgende:

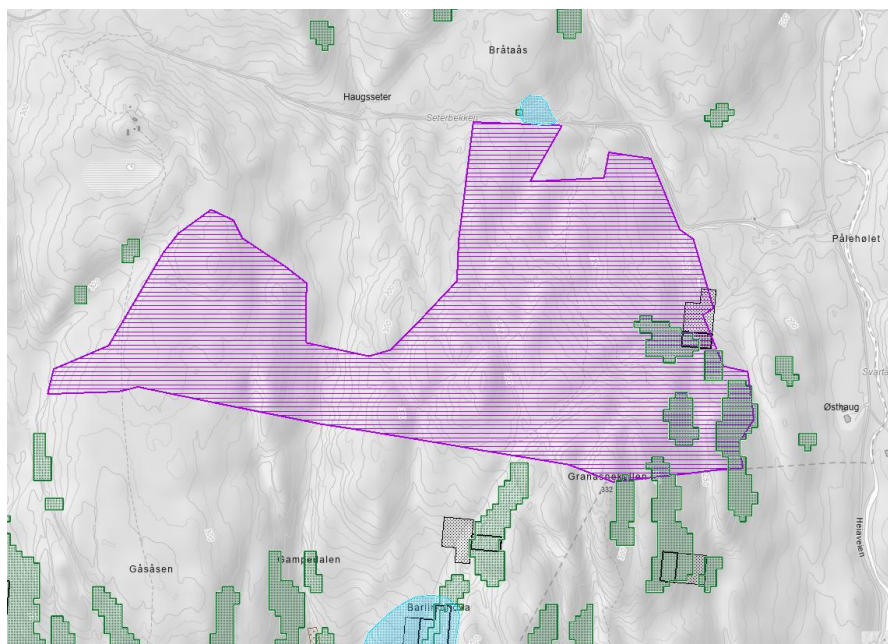
- *Statnett har ingen merknader til verneplanene*
- *Lede har anlegg nær verneområdet foreslått for Granasnekollen, men det er ingen planer om å etablere nytt anlegg eller regionalnett innenfor/nær det foreslåtte verneområdet*

NVE bemerker at det ikke er nevnt noe i verneplanen om hvordan vassdrag innenfor naturreservatet er tenkt ivaretatt. Dersom det er behov for å gjøre noen tiltak i bekk eller elv i forhold til økologisk tilstand, arter med verneinteresse o.l. så må dette med i bestemmelsene til verneplanene. Ved vesentlige endringer i verneplanen ber vi om å få oversendt saken for ny uttalelse.»

Videre viser de til kartinformasjon fra NVE Aktsomhetskart snøskred og NVE Atlas for oversikt over skogens betydning for snøskredfare innenfor verneområdet. «I figur 3 ser vi at skogen har noe effekt på utløp av snøskred på Bråtaås og Barlindglova (blå felt), og at utløpsområdet er helt borte øst i området. Dette betyr i praksis at det ikke er noe snøskredfare øst på Granasnekollen hvis skogen får stå. Dette er særlig viktig å merke seg i forhold til bebyggelsen på Østhaug.»

Figur 3. Skogområder med betydning for snøskredfare for foreslått verneområde for Granasnekkollen. Sort markerer aktsomhetsområde for steinsprang.

Figur 4. Skogområder med betydning for snøskredfare for foreslått verneområde for Granasnekkollen. Blått viser områder der skogen har noe effekt på utløpssonen for snøskred. Fravær av blått betyr at skogen har total effekt på snøskredfaren. Det er ikke modellert skogeffekt for steinsprang.

Videre viser NVE spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven, som pålegger at eventuelle tiltak som kan påvirke vassdragene skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. De minner om at tiltaket må avklares i forhold til andre relevante lover.

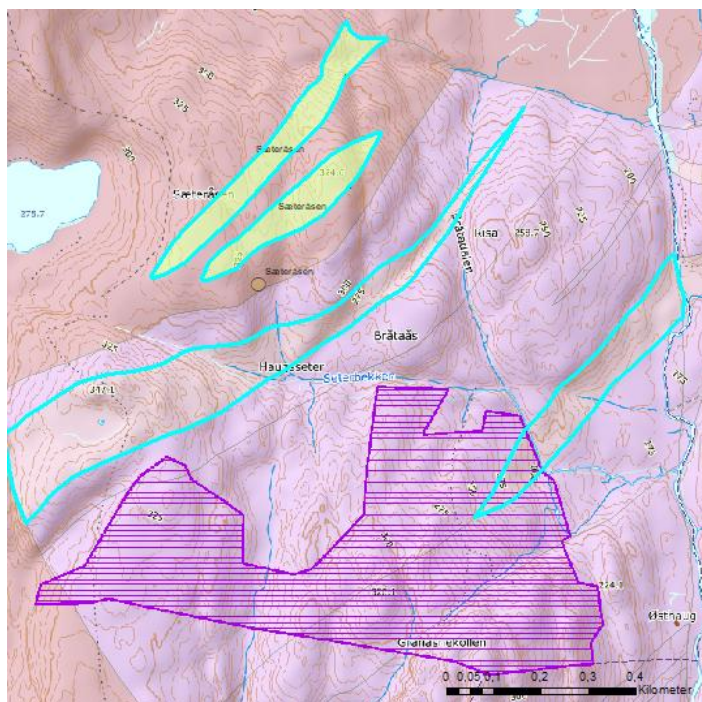
Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) (brev datert 5.12.2024) starter med å nevne at de ga uttalelse til melding om oppstart av verneplanprosess for området 17. januar 2024. Videre sier de:

«Statsforvalteren skriver i kommentarene til DMFs merknad til oppstart at «de avventer videre vurdering til rettighetshaverne har kommet med sine innspill til høringen» og at innspill også vil bli etterspurt dersom det ikke kommer innspill innen fristen. DMF tar utgangspunkt i at vurdering av vernets påvirkning og avveining mellom ulike interesser bør komme i høringsdokumentet, og ikke avventes inntil tilrådingen. Det vil være en forutsetning at det innhentes informasjon fra rettighetshavere med tanke på planlagte undersøkelser. Dersom saken ikke er tilstrekkelig opplyst vil DMF fraråde at det blir gått videre med verneforslaget. DMF legger til grunn at Statsforvalteren vil innhente nødvendig informasjon i tråd med kommentarene i høringsdokumentet.

Vern vil i utgangspunktet begrense eller hindre muligheten til å gjøre undersøkelser etter mineraler, og kan derfor hindre tilgang til kunnskap om viktige og potensielt samfunnsnyttige mineralforekomster. Det er derfor viktig at det er gjort tilstrekkelige undersøkelser og avveininger av de ulike interessene før verneplanene vedtas.»

NGU sier i sin e-post (sendt 9.12.2024) at det ikke er registrert kjente mineralressursforekomster innenfor det foreslåtte området, men Nb-forekomsten Sæteråsen ligger like utenfor. Geologisk sett er mineraliseringen knyttet til trakyttiske ganger. Slike trakyttiske ganger strekker seg også delvis inn under det foreslåtte verneområdet, og det kan være mulig at det finnes til nå ukjente mineraliseringer i området.

De sier videre at det pågår en ressurskartlegging i regi av Norges geologiske undersøkelse i området, og de kjemiske analysene er forventet klare våren 2025. Da vil de få svar på om disse sonene potensielt representerer en ressurs eller ikke.

Videre har vi mottatt svar på prøvene fra NGU på e-post 12.5.2025:

«Analysene av de tidligere nevnte prøvene er nå ferdige og det er klart at prøvene ikke representerer mineraliseringer tilsvarende den nærliggende Sæteråsen.»

Fritzøe skoger v/daglig leder Terje Kristoffersen sier i sin e-post (sendt 22.4.2025):

«Vi har sett på saken og forekomstene av mineraler på Sæteråsen skal i følge vår geolog Magne Martinsen ikke berøre dette skogarealet.

Vi regner vel med at, om det skulle endre seg, er det mulig å tilpasse aktivitetene mot hverandre med underjordisk mineralutvinning og kanskje bytte av verneareal?»

REE Mining AS v/Øyvind Standeren Pedersen uttaler i e-post (sendt 8.5.2025):

«REE Mining AS anerkjenner viktigheten av naturvern og etablering av verneområder for å bevare biologisk mangfold og sikre naturverdier for kommende generasjoner.

Vi ønsker likevel å uttrykke vår bekymring for at en verneprosess for området vi undersøker nå, kan komme i konflikt med pågående geologiske undersøkelser. Våre uavhengige konsulenter er for tiden i felt for å gjennomføre innledende undersøkelser, og vi forventer betydelig mer kunnskap innen utgangen av 2025 om hvilke deler av området som kan egne seg for vern, og hvilke som bør vurderes som hensynssoner i kommunal planlegging for eventuell fremtidig gruvedrift.

REE Mining AS har undersøkelsesrett for mineraler innen deler av området som foreslås vernet. Undersøkelsesrett 0138/2019 Sæteråsen ble tildelt av Direktoratet for mineralforvaltning. Området undersøkes nå av både uavhengige konsulenter og Norges geologiske undersøkelse (NGU), med fokus på sjeldne jordarter og andre kritiske mineraler som Europa er særlig avhengig av i en geopolitisk usikker tid. Undersøkelsene finansieres av Mineral Holding AS.

NGU har også foretatt uavhengige undersøkelser i det samme området og har informert oss om funn av nye forekomster med potensial for kritiske mineraler innenfor vårt undersøkelsesområde. Fra tidligere er det kjent to parallelle traktyttforekomster med radioaktive egenskaper. I 2024–2025 har NGU identifisert ytterligere to traktyttforekomster, hvorav minst én delvis ligger innenfor det foreslåtte verneområdet. Vi har nylig fått vite om disse funnene, og den tilhørende NGU-rapporten er ennå ikke offentlig tilgjengelig.

Vi undersøker nå alle traktyttforekomstene nærmere, og våre innleide, uavhengige konsulenter vil også gjennomføre analyser av de to nye forekomstene.

Det er mulig at disse to nye traktyttforekomstene kan utgjøre et viktig supplement til de allerede kjente ressursene, og dermed bidra til økt tilgang på strategiske metaller og mineraler av stor samfunnsverdi.

Vi ber derfor om at verneplanene for de delene av Grasnekollen og Slettebergskarvene som faller innenfor undersøkelsesrett 0138/2019, utsettes inntil videre. Dette vil gi oss mulighet til å ferdigstille de pågående undersøkelsene og vurdere om forekomstene kan ha økonomisk og strategisk betydning. Vi forventer å ha vesentlig bedre kunnskapsgrunnlag i løpet av 2025.»

Statsforvalterens kommentarer til høringsinnspillene:

Til innspillet fra Landbruksdirektoratet vil Statsforvalteren kommentere at det ikke ligger støl/sæterområde innenfor verneforslaget, men at det er tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften.

Innspillet fra Forsvarsbygg er tatt hensyn til ved unntak for militær operativ virksomhet og hensyn til militær luftoperativ virksomhet i § 6 i forslaget til verneforskrift.

Når det gjelder innspillet fra NVE om behov for tiltak i forbindelse med økologisk tilstand i bekkedrag innenfor foreslåtte reservat ser vi ikke behov for å ta inn bestemmelser i verneforskriften, da vi anser at det ikke er behov for å gjennomføre slike tiltak. Dersom det likevel på et senere tidspunkt skulle vise seg behov for tiltak vil det kunne vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Videre merker vi oss at det er positivt med tanke på snøskredfare at man lar skogen stå i dette området.

DMF påpeker at vern av området vil begrense eller hindre muligheten til å gjøre undersøkelser etter mineraler, de ønsker derfor at det innhentes informasjon fra rettighetshavere så saken er tilstrekkelig opplyst, og at nødvendige undersøkelser og avveininger av interesser er gjennomført før Statsforvalteren går videre med vernet. Statsforvalteren har innhentet uttalelse fra NGU, Fritzøe Skoger AS og REE Mining AS, som beskrevet under.

NGU har gitt tilbakemelding om at analysene fra undersøkelsene deres av Nb (niobium) ikke har vist mineraliseringer tilsvarende den nærliggende Sæteråsen.

Fritzøe skoger AS har undersøkelsesrett for mineraler innenfor deler av området og har gitt tilbakemelding om at forekomstene av mineraler på Sæteråsen ikke berører verneforslaget. Når det gjelder deres kommentar om mulighet for eventuell underjordisk mineralutvinning og eventuelt bytte av verneareal *om dette skulle endre seg*, så vil vi kommentere følgende; det er ønskelig at forekomster av eventuelle mineralressurser innenfor området avklares nærmest mulig før et vernevedtak, slik at området ikke blir gjenstand for nye vurderinger etter vernevedtaket. Dersom det ikke er tilstrekkelig avklart bør det vurderes å legges inn mulighet for prøvetaking i verneforskriftens bestemmelser.

REE Mining AS informerer bl.a. om at de har undersøkelsesrett for mineraler innenfor deler av området og at området nå undersøkes av både uavhengige konsulenter og NGU. REE Mining ønsker å undersøke traktyttforekomstene nærmere både utenfor og innenfor foreslåtte verneområde, og ber om at verneplanene utsettes inntil de pågående undersøkelsene og vurderingene er ferdigstilte ila. 2025.

Statsforvalteren ser positivt på at det gjøres undersøkelser i området for avklaring av eventuelle mineralforekomster. Dersom undersøkelsene innebærer tiltak som kan påvirke vegetasjonen innenfor det foreslåtte verneområdet eller det er behov for motorisert ferdsel, bør det avklares med oss. Vi ber om å bli orientert om resultatene av prøvetakingen når de foreligger, og vil uansett ta kontakt med REE Mining AS til høsten for en orientering av status.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Granasnekollen som i høringsforslaget.

Avgrensing

Arealet er ikke endret etter høring.

Verneforskrift

Det er ikke gjort endringer i verneforskriften etter høringen, bortsett fra en mindre endring i verneformålets ordlyd.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart som beskrevet. Svar på prøvetaking av mineralressurser vil ettersendes Miljødirektoratet for vurdering før vernevedtak.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Granasnekollen, Larvik

Vedlegg 2. Verneforskrift

Vedlegg 3. Høringsuttalelser